WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 15 grudnia 2009 r. *

W sprawie C-409/05

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 226 WE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 14 listopada 2005 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez C. Cattabrigę, D. Triantafyllou, H. Støvlbæka oraz G. Wilmsa, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Republice Greckiej, reprezentowanej przez A. Samoni-Rantou, E.M. Mamounę oraz K. Boskovitsa, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

* Język postępowania: grecki.

popierana przez:

Królestwo Danii, reprezentowane przez J. Beringa Liisberga, działającego w charakterze pełnomocnika,

Republikę Włoską, reprezentowaną przez I. Braguglię, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez G. De Bellisa, avvocato dello Stato, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

Republikę Portugalską, reprezentowaną przez C. Guerrę Santos, L. Ineza Fernandesa oraz J. Gomesa, działających w charakterze pełnomocników,

Republikę Finlandii, reprezentowaną przez J. Heliskoskiego oraz A. Guimaraes-Purokoski, działających w charakterze pełnomocników,

interwenienci,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits i C. Toader, prezesi izb, C. W.A. Timmermans, A. Borg Barthet (sprawozdawca), M. Ilešič, J. Malenovský i U. Lõhmus, sędziowie,

rzecznik generalny: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 25 listopada 2008 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 10 lutego 2009 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 W swojej skardze Komisja Wspólnot Europejskich zwraca się do Trybunału o stwierdzenie, że odmawiając obliczenia i dokonania płatności środków własnych niepobranych w okresie od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. w ramach przywozu sprzętu wojskowego przy zastosowaniu zwolnienia z należności celnych oraz odmawiając uiszczenia odsetek za zwłokę związanych z brakiem zapłaty rzeczonych środków własnych na rzecz Komisji, Republika Grecka uchybiła zobowiązaniom, które ciążą na niej odpowiednio na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonującego decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 155, s. 1), zmienionego rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 1355/96 z dnia 8 lipca 1996 r. (Dz.U. L 175, s. 3) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1552/89") do dnia 31 maja 2000 r., a od tej daty na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonującego decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 130, s. 1).

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

2 Artykuł 2 ust. 1 decyzji Rady 88/37/EWG, Euratom z dnia 24 czerwca 1988 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot (Dz.U. L 185, s. 24) i 94/728/WE, Euratom z dnia 31 października 1994 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 293, s. 9) stanowi:

„Środki własne wprowadzone do budżetu Wspólnot składają się z następujących przychodów:

[…]

b) ceł Wspólnej taryfy celnej oraz innych ceł ustalonych lub tych, które zostaną ustalone przez instytucje Wspólnot w odniesieniu do handlu z państwami trzecimi, i ceł na produkty podlegające Traktatowi ustanawiającemu Europejską Wspólnotę Węgla i Stali;

[…]" [tłumaczenie nieoficjalne].

3 Artykuł 20 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. L 302, s. 1, zwanego dalej „Wspólnotowym kodeksem celnym") stanowi:

„1. W przypadku powstania długu celnego należności wymagane zgodnie z prawem określane są na podstawie taryfy celnej Wspólnot Europejskich.

[…]

3. Taryfa celna Wspólnot Europejskich obejmuje:

a) towarową Nomenklaturę Scaloną;

[…]

c) stawki i inne elementy opłat normalnie stosowane do towarów objętych Nomenklaturą Scaloną odnośnie do:

— ceł

[…]

d) preferencyjne środki taryfowe określone w umowach zawartych przez Wspólnotę z niektórymi krajami lub grupami państw, w których przewidziane jest stosowanie preferencji taryfowych;

e) preferencyjne środki taryfowe przyjęte jednostronnie przez Wspólnotę wobec niektórych państw, grup państw lub terytoriów;

f) autonomiczne zawieszenia przewidujące obniżenie należności celnych przywozowych lub zwolnienia z należności celnych przywozowych za niektóre towary;

g) inne środki taryfowe przewidziane innymi przepisami wspólnotowymi.

[…]".

4 Artykuł 217 ust. 1 Wspólnotowego kodeksu celnego stanowi:

„Każda kwota należności celnych przywozowych lub należności celnych wywozowych wynikających z długu celnego, zwana dalej »kwotą należności«, obliczana jest przez

organy celne, z chwilą gdy znajdą się one w posiadaniu niezbędnych informacji, oraz zostaje wpisana do rejestru lub zaewidencjonowana w inny równoważny sposób (zaksięgowanie).

[…]".

5 W ramach udostępnienia Komisji środków własnych Wspólnot Rada Unii Europejskiej przyjęła rozporządzenie nr 1552/89 obowiązujące w okresie mającym znaczenie w niniejszej sprawie do dnia 30 maja 2000 r. Rozporządzenie to zostało zastąpione od dnia 31 maja 2000 r. rozporządzeniem nr 1150/2000, które dokonało ujednolicenia rozporządzenia nr 1552/89, bez wprowadzania zmian w jego treści.

6 Artykuł 2 rozporządzenia nr 1552/89 stanowi:

„1. Do celów stosowania niniejszego rozporządzenia tytuł Wspólnot do środków własnych, określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) decyzji 88/376/EWG, Euratom, jest ustalony, gdy zostały spełnione warunki przewidziane w regulacjach celnych dotyczących wpisu tytułu dochodów budżetowych w rachunkach i powiadamiania dłużnika.

1a. Datą ustalenia tytułu określonego w ust. 1 jest data zaksięgowania przewidziana w regulacjach celnych.

[…]".

7 Artykuł 9 ust. 1 tego rozporządzenia przewiduje:

„Zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10 każde państwo członkowskie zapisuje środki własne na rachunek otwarty w imieniu Komisji przez jego skarb państwa lub organ wyznaczony przez państwo członkowskie.

Taki rachunek jest prowadzony nieodpłatnie".

8 W rozumieniu art. 10 ust. 1 wskazanego rozporządzenia:

„Po potrąceniu 10% tytułem kosztów poboru zgodnie z art. 2 ust. 3 decyzji 88/376/EWG, Euratom wpis środków własnych, określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) tej decyzji, dokonywany jest najpóźniej w pierwszym dniu roboczym po 19 dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym tytuł dochodów budżetowych został ustalony zgodnie z art. 2.

[…]".

9 Zgodnie z art. 11 rozporządzenia nr 1552/89:

„Każda zwłoka w dokonaniu wpisu na rachunku określonym w art. 9 ust. 1 stanowi przyczynę zapłaty przez zainteresowane państwo członkowskie odsetek według stopy procentowej obowiązującej na rynku pieniężnym państwa członkowskiego w terminie wymagalności w odniesieniu do krótkoterminowych publicznych operacji finansują-

cych, powiększonej o dwa punkty procentowe. Stopa ta rośnie o 0,25 punktu procentowego za każdy miesiąc zwłoki. Tak powiększona stopa stosowana jest do całego okresu zwłoki" [tłumaczenie nieoficjalne].

10 Zgodnie z art. 22 rozporządzenia nr 1150/2000:

„Rozporządzenie (EWG, Euratom) nr 1552/89 traci moc.

Odniesienia do wymienionego rozporządzenia są uznawane za odniesienia do niniejszego rozporządzenia i powinny być odczytywane zgodnie z tabelą korelacji przedstawioną w części A Załącznika".

11 Pomijając fakt, że rozporządzenia nr 1552/89 i 1150/2000 odsyłają w szczególności — pierwsze — do decyzji 88/376 i drugie — do decyzji 94/728, art. 2 i 9–11 tych dwóch rozporządzeń są w istocie identyczne.

12 Stopa procentowa w wysokości 10%, o której mowa w art. 10 ust. 1 rozporządzenia nr 1150/2000 została podniesiona do 25% decyzją Rady 2000/597/WE, Euratom z dnia 29 września 2000 r. w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 253, s. 42).

13 Punkt 1 uzasadnienia rzeczonej decyzji stanowi:

„Rada Europejska na posiedzeniu w Berlinie w dniach 24 i 25 marca 1999 r. stwierdziła między innymi, że system środków własnych Wspólnot powinien być sprawiedliwy, przejrzysty, oszczędny, prosty i oparty na kryteriach, które w najlepszy sposób odzwierciedlają możliwości wpłat każdego państwa członkowskiego".

14 Rozporządzenie Rady (WE) nr 150/2003 z dnia 21 stycznia 2003 r. zawieszające należności celne przywozowe na niektóre rodzaje broni i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 25, s. 1), przyjęte na podstawie art. 26 WE w motywie 5 stanowi:

„W celu uwzględnienia ochrony poufnych informacji wojskowych państw członkowskich konieczne jest ustanowienie szczególnych procedur administracyjnych w celu przyznania korzystania z zawieszenia należności celnych. Zgłoszenie dokonane przez właściwe organy państwa członkowskiego, dla którego sił zbrojnych przeznaczona jest broń lub sprzęt wojskowy, które mogłoby być również użyte jako zgłoszenie celne zgodnie z wymogiem kodeksu celnego, stanowiłoby właściwą gwarancję spełnienia tych warunków. Zgłoszenie powinno zostać przedłożone w formie certyfikatu. Właściwe jest określenie formy, jaką muszą mieć certyfikaty, jak również zezwolenie na stosowanie technik przetwarzania danych w odniesieniu do tych zgłoszeń".

15 Artykuł 1 tego rozporządzenia stanowi:

„Niniejsze rozporządzenie ustanawia warunki autonomicznego zawieszenia należności celnych przywozowych na niektóre rodzaje broni i sprzętu wojskowego przywożone przez lub w imieniu organów odpowiedzialnych za obronę wojskową państw członkowskich przed państwami trzecimi [z państw trzecich przez organy odpowiedzialne za obronę wojskową państw członkowskich lub w ich imieniu]".

16 Artykuł 3 ust. 2 wskazanego rozporządzenia przewiduje:

„Nie naruszając ust. 1, z przyczyn dotyczących poufności informacji wojskowych certyfikat i przywożone towary można przedłożyć innym organom, wyznaczonym w tym celu przez państwo członkowskie przywozu. W takich przypadkach właściwe organy wydające certyfikat prześlą do 31 stycznia oraz do 31 lipca każdego roku skrócone sprawozdanie z takich operacji przywozowych organom celnym ich państwa członkowskiego. Sprawozdanie obejmuje okres 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc, w którym sprawozdanie ma być przesłane. Sprawozdanie zawiera numery oraz daty wydania certyfikatów, datę przywozu oraz całkowitą wartość i wagę brutto produktów przywiezionych z certyfikatami".

17 Zgodnie z art. 8 rozporządzenia nr 150/2003 znajduje ono zastosowanie od dnia 1 stycznia 2003 r.

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

18 Wezwaniem do usunięcia uchybienia z dnia 17 października 2003 r. Komisja wszczęła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego przeciwko Republice Greckiej, żądając, by państwo to obliczyło środki własne niezapłacone za okres od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. w zakresie dotyczącym spornych przywozów i dokonało ich płatności, a także by uiściło ono związane z nimi odsetki za zwłokę.

19 W odpowiedzi z dnia 18 sierpnia 2003 r. odnośnie do wszczętego w dniu 21 grudnia 2001 r. postępowania w sprawie uchybienia dotyczącego tego samego stanu faktycznego, jednakże doręczonej w dniu 24 października 2003 r., Republika Grecka podniosła, że art. 296 ust. 1 lit. b) WE uprawnia ją do zwolnienia przywozów sprzętu wojskowego z należności celnych w celu ochrony podstawowych interesów jej bezpieczeństwa.

20 Po zapoznaniu się ze wskazaną odpowiedzią, Komisja w dniu 18 października 2004 r. sporządziła uzasadnioną opinię, w której zwróciła się do tego państwa członkowskiego o podjęcie działań koniecznych dla podporządkowania się jej w terminie dwóch miesięcy od jej otrzymania. Rzeczone państwo członkowskie odpowiedziało w dniu 18 lutego 2005 r., podtrzymując swoje stanowisko i precyzując uwagi przedstawione uprzednio.

21 Mając na uwadze informacje przedstawione przez Republikę Grecką, Komisja wniosła niniejszą skargę.

22 Postanowieniem z dnia 13 września 2007 r. prezes Trybunału dopuścił Królestwo Danii, Republikę Włoską, Republikę Portugalską i Republikę Finlandii do udziału w sprawie w charakterze interwenientów popierających żądania Republiki Greckiej.

W przedmiocie skargi

W przedmiocie dopuszczalności

23 Republika Grecka podnosi, po pierwsze, zarzut niedopuszczalności z uwagi na wadę formalną skargi, a mianowicie wybór niewłaściwego środka prawnego. Państwo to państwo wyjaśnia, że ponieważ w celu niedokonania wpłaty spornych należności celnych związanych ze spornymi przywozami sprzętu wojskowego powołało się ono na art. 296 WE, Komisja nie miała prawa wnieść niniejszej skargi na podstawie art. 226 WE, lecz była zobowiązana skorzystać ze szczególnej procedury przewidzianej w art. 298 akapit drugi WE.

24 Należy stwierdzić, że Republika Grecka wprawdzie podnosi wskazany zarzut niedopuszczalności w odpowiedzi na skargę, jednak przedstawia odpowiedni wniosek dopiero w duplice, w związku z czym zgodnie z art. 42 regulaminu Trybunału zarzut ten należy uznać za niedopuszczalny, ponieważ skarżąca została pozbawiona możliwości ustosunkowania się do niego.

25 Niezależnie od rozważań dotyczących regulaminu należy zauważyć, że wnosząc niniejszą skargę, Komisja dąży do stwierdzenia uchybienia zobowiązaniom wynikającym z art. 2 i 9–11 rozporządzeń nr 1552/89 i 1150/2000. Artykuł 298 WE znajdowałby zastosowanie, wyłącznie jeżeli Komisja twierdziłaby, że doszło do nadużycia uprawnień przewidzianych w art. 296 WE i 297 WE.

26 Po drugie, przedstawiciel rządu greckiego podniósł na rozprawie zarzut niedopuszczalności, wskazując, że nie można w ramach skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego dochodzić, aby Trybunał wydał orzeczenie, które nakazywać będzie państwu członkowskiego przyjęcie określonych środków.

27 W tym względzie wystarczy wskazać, że z samego brzmienia skargi wynika, że Komisja wniosła wyłącznie o stwierdzenie podnoszonego uchybienia, nie żądając od Trybunału nałożenia na zainteresowane państwo członkowskie określonych środków.

28 W konsekwencji skargę Komisji należy uznać za dopuszczalną.

Co do istoty

Argumentacja stron

29 Komisja podnosi, że Republika Grecka niesłusznie powołuje się na art. 296 WE w celu odmówienia zapłaty należności celnych, gdyż ich pobranie nie stanowi zagrożenia dla podstawowych interesów bezpieczeństwa tego państwa członkowskiego.

30 Komisja wskazuje na wstępie, że nie podważa faktu, iż Republika Grecka ma szczególną sytuację geograficzną, kwestionuje natomiast konieczność stosowania przez to państwo członkowskie zwolnienia przywozów sprzętu wojskowego z należności celnych w celu ochrony podstawowych interesów jej bezpieczeństwa.

31 Komisja uważa, że środki wprowadzające odstępstwa lub wyjątki, takie jak w szczególności art. 296 WE, podlegają ścisłej wykładni. Zainteresowane państwo członkowskie, które powołuje się na konieczność zastosowania tego artykułu, powinno wykazać, że spełnia wszystkie przewidziane w nim przesłanki, jeżeli zamierza odstąpić od art. 20 Wspólnotowego kodeksu celnego, opartego na art. 26 WE, i w konsekwencji również od Wspólnej taryfy celnej mającej zastosowanie do omawianych przywozów.

32 Komisja twierdzi, że to władze greckie powinny przedstawić rzeczowy i szczegółowy dowód, że pobranie omawianych należności celnych przywozowych zagraża podstawowym interesom bezpieczeństwa tego państwa członkowskiego.

33 W tym względzie wzmocnienie lub modernizacja sprzętu wojskowego i znaczne zmniejszenie środków przeznaczonych na program zbrojeniowy nie stanowi takiego dowodu. To samo dotyczy powołanej wysokości wydatków „na obronę", która nie odnosi się do odpowiednich, wykazanych danych.

34 Komisja podkreśla, że bezprzedmiotowy jest argument Republiki Greckiej dotyczący obaw związanych z ujawnieniem informacji objętych tajemnicą wojskową w ramach procedur kontroli, ponieważ po pierwsze, każdy może uzyskać za pośrednictwem internetu dostęp do szczegółowych informacji dotyczących na przykład rodzaju broni wywiezionej do pozwanego państwa członkowskiego i po drugie, przedmiot niniejszego postępowania o stwierdzenie uchybienia jest ściśle ograniczony do zasady płatności należności celnych. Komisja uściśla ponadto, że w każdym wypadku stosowanie wspólnotowego systemu celnego wymaga działania ze strony urzędników wspólnotowych i krajowych, którzy zobowiązani są do zachowania poufności w przypadku przetwarzania szczególnie chronionych danych.

35 Komisja uważa, że należy oddalić argument, wedle którego jej bezczynność po wszczęciu przeciwko Republice Greckiej postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w zakresie przywozu sprzętu o przeznaczeniu jednocześnie cywilnym i wojskowym wskazuje na to, że w sposób dorozumiany odstąpiła ona od dalszego kontynuowania postępowania w sprawie omawianego uchybienia. Państwo to nie może bowiem podnosić naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań z uzasadnieniem, że wskazana bezczynność oznaczała akceptację omawianego zwolnienia, albowiem te dwie procedury, pomimo tego że charakteryzują się pewnymi podobieństwami, są odmienne i Komisji przysługuje w ramach skargi o stwierdzenie uchybienia szeroki zakres uznania.

36 Komisja dodaje, że podstawę prawną rozporządzenia nr 150/2003 stanowi bezpośrednio art. 26 WE dotyczący ustanowienia należności celnych, a nie art. 296 WE, który

nawet na gruncie nowych przepisów nie może stanowić podstawy prawnej dla omawianego zwolnienia.

37 Zdaniem Komisji niepobranie omawianych należności celnych prowadzi do nierówności między państwami członkowskimi pod względem ich odpowiednich wpłat do budżetu wspólnotowego. Takie niepobranie świadczy o tym, że państwo członkowskie, o którym mowa nie respektuje swych obowiązków w zakresie solidarnego współfinansowania tego budżetu.

38 Komisja podnosi wreszcie, że zwrot należności celnych na rzecz państw członkowskich, które prawidłowo zastosowały Wspólnotową taryfę celną nie może naprawić nierównego traktowania pod względem budżetowym, któremu były one poddane. Komisja, jako strażniczka traktatów, nie może zgodzić się na dalsze występowanie tego rodzaju naruszenia prawodawstwa wspólnotowego na szkodę budżetu wspólnotowego.

39 Republika Grecka uważa, że z samego brzmienia art. 296 ust. 1 lit. b) WE wynika, że traktat zamierzał przyznać państwom członkowskim znaczący zakres uznania dotyczący działań podejmowanych przez nie w celu ochrony podstawowych interesów ich bezpieczeństwa i związanych z produktami, do których wskazany art. 296 ust. 1 lit. b) znajduje zastosowanie. Artykuł 296 ust. 1 lit. b) WE umożliwia państwom członkowskim odstąpienie od art. 26 WE i Wspólnotowego kodeksu celnego w przypadku przywozu sprzętu przeznaczonego wyłącznie dla celów wojskowych, jeżeli przywóz ten ma na celu ochronę podstawowych interesów bezpieczeństwa danego państwa członkowskiego, z uwzględnieniem jego szczególnej sytuacji.

40 W związku z tym celem uzasadnienia braku pobrania należności celnych od przywozów sprzętu wojskowego we wskazanym okresie, Republika Grecka powołuje zastosowanie odstępstw przewidzianych w art. 296 ust. 1 lit. a) i b) WE, wskazując, że zastosowanie wspólnotowych przepisów celnych do tych przywozów zagroziłoby podstawowym interesom jej bezpieczeństwa.

41 Republika Grecka uważa, że kwestia, czy miało miejsce naruszenie przepisów prawa celnego przed wejściem w życie rozporządzenia nr 150/2003, nie została rozstrzygnięta w sposób definitywny. Ponadto powstanie długu w zakresie finansowania zależy zdaniem tego państwa członkowskiego od powstania odpowiadającego mu długu celnego.

42 Republika Grecka twierdzi, że zapłata należności celnych przy przywozie sprzętu wojskowego wpływa nie tylko w znaczący sposób na krajowy program zbrojeniowy, lecz wywiera również bezpośrednie skutki w zakresie zdolności obronnej, w związku z czym dotyczy to w sposób bezpośredni ochrony podstawowych interesów jej bezpieczeństwa w rozumieniu art. 296 WE.

43 Republika Grecka podnosi, że dysponuje szerokim zakresem uznania co do wyboru środków koniecznych dla ochrony podstawowych interesów swego bezpieczeństwa. W tym względzie, okoliczność, że rozporządzenie nr 150/2003 uwzględnia podstawowe interesy bezpieczeństwa państw członkowskich, ustanawiając od dnia 1 stycznia 2003 r. zawieszenie należności celnych przy przywozie sprzętu wojskowego, nie podważa możliwości stosowania art. 296 WE, gdy państwa członkowskie spełnią warunki ustanowione w tym przepisie.

44 W tym względzie Republika Grecka jest ponadto zdania, że poprzez przyjęcie rozporządzenia nr 150/2003 prawodawca wspólnotowy potwierdził konieczność

poszanowania interesów bezpieczeństwa państw członkowskich i ich prawa powołania się w razie konieczności na względy poufności poprzez szczególne procedury administracyjne w ramach regulacji dotyczącej zawieszenia należności celnych.

45 Republika Grecka uważa, że przedstawiła Komisji tyle informacji, ile było możliwe przy uwzględnieniu, iż dalsze informacje stanowiłyby zagrożenie dla podstawowych interesów bezpieczeństwa, i że z przedstawionych informacji wynika w sposób jasny, iż zapłata należności celnych wpłynęłaby na jej zdolność obronną, na przykład poprzez redukcję programu zaopatrzenia i napraw sił powietrznych w związku ze szczególnie wysokim kosztem przypadku przechwycenia.

46 Ponadto Republika Grecka jest zdania, że niemożliwe jest dokładne obliczenie należności celnych bez przekazania informacji w przedmiocie przywozu odnoszących się do danego typu sprzętu, ponieważ informacje te stanowią podstawę obliczenia w nomenklaturze celnej.

Ocena Trybunału

47 Wspólnotowy kodeks celny przewiduje pobranie należności celnych od przywozu towarów o przeznaczeniu wojskowym, takich jak omawiane towary, pochodzących z państw trzecich. Żaden przepis wspólnotowych przepisów celnych nie przewidywał dla okresu obejmującego sporne przywozy, tj. od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. szczególnych zwolnień z należności celnych od przywozu tego rodzaju towarów. W rezultacie w odniesieniu do tego okresu nie istniało również wyraźne zwolnienie z obowiązku wpłacenia właściwym władzom należnych ceł i stosownie do okoliczności odsetek za zwłokę.

48 Z faktu przyjęcia rozporządzenia nr 150/2003 przewidującego zawieszenie należności celnych na niektóre rodzaje broni i sprzętu wojskowego od dnia 1 stycznia 2003 r. można ponadto wywnioskować, że prawodawca wspólnotowy przyjął założenie, że obowiązek zapłacenia wskazanych należności celnych istniał przed tym dniem.

49 Republika Grecka na żadnym etapie postępowania nie zaprzeczyła istnieniu spornych przywozów w branym pod uwagę okresie. Republika Grecka ograniczyła się do podważenia prawa Wspólnoty do środków własnych, o których mowa podnosząc, że na podstawie art. 296 WE obowiązek zapłacenia należności celnych od sprzętu wojskowego przywożonego z państw trzecich naruszałby w poważnym stopniu jej podstawowe interesy bezpieczeństwa.

50 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału chociaż to do państw członkowskich należy podjęcie środków zmierzających do zagwarantowania ich bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego, nie wynika z tego, że takie środki nie są wcale objęte zastosowaniem prawa wspólnotowego (zob. podobnie wyroki: z dnia 26 października 1999 r. w sprawie C-273/97 Sirdar, Rec. s. I-7403, pkt 15; z dnia 11 stycznia 2000 r. w sprawie C-285/98 Kreil, Rec. s. I-69, pkt 15). Jak bowiem orzekł już Trybunał, traktat ustanawia wyraźne odstępstwa mające zastosowanie w okolicznościach zagrażających bezpieczeństwu publicznemu wyłącznie w art. 30 WE, 39 WE, 46 WE, 58 WE, 64 WE, 296 WE i 297 WE, które odnoszą się do wyjątkowych i w wyraźny sposób ograniczonych przypadków. Z artykułów tych nie można wysnuć wniosku, że traktat zawiera na stałe wpisany weń ogólny wyjątek wyłączający wszelkie środki podejmowane ze względów bezpieczeństwa publicznego z zakresu prawa wspólnotowego. Uznanie istnienia takiego wyjątku, bez względu na określone w traktacie szczególne wymogi, mogłoby zagrozić wiążącemu charakterowi prawa wspólnotowego i jego jednolitemu stosowaniu (zob. podobnie wyrok z dnia 11 marca 2003 r. w sprawie C-186/01 Dory, Rec. s. I-2479, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).

51 Ponadto odstępstwa przewidziane w art. 296 WE i 297 WE muszą, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem dotyczącym odstępstw od podstawowych swobód (zob. w szczególności wyroki z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie C-503/03 Komisja przeciwko Hiszpanii, Zb.Orz. s. I-1097, pkt 45; z dnia 18 lipca 2007 r. w sprawie C-490/04 Komisja przeciwko Niemcom, Zb.Orz. s. I-6095, pkt 86; z dnia 11 września 2008 r. w sprawie C-141/07 Komisja przeciwko Niemcom, Zb.Orz. s. I-6935, pkt 50), podlegać ścisłej wykładni.

52 Jeśli chodzi w szczególności o art. 296 WE należy zauważyć, że chociaż artykuł ten odnosi się do środków, jakie państwo członkowskie może uznać za konieczne dla ochrony podstawowych interesów swego bezpieczeństwa lub informacji, których ujawnienie uznaje za sprzeczne z tymi interesami, nie można interpretować go w ten sposób, że przyznaje on państwom członkowskim uprawnienie do odstąpienia od przepisów traktatu wyłącznie w wyniku powołania się na wskazane interesy.

53 Ponadto w dziedzinie podatku od wartości dodanej Trybunał w wyroku z dnia 16 września 1999 r. w sprawie C-414/97 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. s. I-5585, stwierdził zaistnienie rozważanego uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego z uwagi na fakt, że Królestwo Hiszpanii nie wykazało, iż ustanowione w prawie hiszpańskim zwolnienie z tego podatku przywozów i zakupów uzbrojenia, amunicji i sprzętu o wyłącznie wojskowym przeznaczeniu, było uzasadnione w rozumieniu art. 296 ust. 1 lit. b) WE koniecznością ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa tego państwa członkowskiego.

54 W rezultacie to państwo członkowskie, które chce skorzystać z możliwości powołania się na art. 296 WE, ma wykazać konieczność zastosowania tego odstępstwa w celu ochrony jego podstawowych interesów bezpieczeństwa.

55 W świetle tych rozważań nie można zgodzić się, aby państwo członkowskie powoływało się na wzrost kosztów sprzętu wojskowego z uwagi na zastosowanie należności celnych

od przywozu takiego sprzętu pochodzącego z państw trzecich w celu uniknięcia ciążących na nim obowiązków wynikających z wymogu solidarności finansowej wobec budżetu wspólnotowego, ze szkodą dla innych państw członkowskich, które pobierają i wpłacają należności celne dotyczące takiego przywozu.

56 Jeśli chodzi o argument, zgodnie z którym wspólnotowe procedury celne nie mogą zapewnić bezpieczeństwa Republiki Greckiej w świetle wymogów poufności zawartych w porozumieniach podpisanych z państwami eksportującymi należy podkreślić, jak słusznie zauważa Komisja, że stosowanie wspólnotowego systemu celnego wymaga działania ze strony urzędników wspólnotowych i krajowych, którzy zobowiązani są stosownie do okoliczności do zachowania poufności w przypadku przetwarzania szczególnie chronionych danych, co pozwala na ochronę podstawowych interesów bezpieczeństwa państw członkowskich.

57 Ponadto zgłoszenia, które państwa członkowskie powinny uzupełniać i przekazywać Komisji w sposób okresowy, nie są do tego stopnia szczegółowe, aby mogło to prowadzić do naruszenia interesów rzeczonych państw członkowskich w dziedzinie zarówno bezpieczeństwa jak i poufności.

58 W tej sytuacji, zgodnie z art. 10 WE dotyczącym obowiązku ułatwienia przez państwa członkowskie Komisji wypełnienia zadania polegającego na czuwaniu nad przestrzeganiem traktatu, państwa te są zobowiązane do udostępnienia tej instytucji dokumentów koniecznych do sprawdzenia prawidłowości transferu środków własnych Wspólnoty. Jednakże taki obowiązek, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 168 swojej opinii, nie stoi na przeszkodzie temu, aby państwa członkowskie w poszczególnych

przypadkach i wyjątkowo, na podstawie art. 296 WE, mogły ograniczyć przekazywanie informacji do określonych części danego dokumentu lub odmówić zupełnie ich przekazania.

59 W świetle powyższych uwag trzeba stwierdzić, iż Republika Grecka nie wykazała, że zostały spełnione przesłanki konieczne do zastosowania art. 296 WE.

60 Jeśli chodzi wreszcie o argumenty Republiki Greckiej mające wykazać, że z uwagi na przedłużający się brak działania ze strony Komisji, a także przyjęcie rozporządzenia nr 150/2003, państwo to mogło w uzasadniony sposób uznać, że Komisja nie wniesie niniejszej skargi, bowiem w sposób dorozumiany zaakceptowała odstępstwo w tej dziedzinie, należy przypomnieć, że Komisja na żadnym etapie postępowania nie odeszła od swego zasadniczego stanowiska.

61 W swoim oświadczeniu w ramach negocjacji dotyczących rozporządzenia nr 150/2003 Komisja w jednoznaczny sposób wyraziła wolę dalszego dochodzenia należności celnych, które powinny były zostać uiszczone za okres poprzedzający wejście w życie tego rozporządzenia, i zastrzegła sobie prawo podjęcia wszelkich działań w tym względzie.

62 Z powyższych uwag wynika, że odmawiając obliczenia i dokonania płatności na rzecz Komisji środków własnych niepobranych w okresie od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. w ramach przywozu sprzętu wojskowego przy zastosowaniu zwolnienia z należności celnych oraz odmawiając uiszczenia odsetek za zwłokę związanych z brakiem zapłaty rzeczonych środków własnych na rzecz Komisji, Republika Grecka uchybiła zobowiązaniom, które ciążyły na niej na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia nr 1552/89 do dnia 31 maja 2000 r., a od tej daty na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia Rady nr 1150/2000.

W przedmiocie kosztów

63 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie Republiki Greckiej kosztami postępowania, a Republika Grecka przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

64 Zgodnie z art. 69 § 4 akapit pierwszy regulaminu Królestwo Danii, Republika Włoska, Republika Portugalska i Republika Finlandii, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

1) **Odmawiając obliczenia i dokonania płatności na rzecz Komisji Wspólnot Europejskich środków własnych niepobranych w okresie od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. w ramach przywozu sprzętu wojskowego przy zastosowaniu zwolnienia z należności celnych oraz odmawiając uiszczenia odsetek za zwłokę związanych z brakiem zapłaty rzeczonych środków własnych na rzecz Komisji Wspólnot Europejskich, Republika Grecka uchybiła zobowiązaniom, które ciążyły na niej na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia Rady (EWG, Euratom) nr 1552/89 z dnia 29 maja 1989 r. wykonującego decyzję 88/376/EWG, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot, zmienionego rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 1355/96 z dnia 8 lipca 1996 r., do dnia 31 maja 2000 r., a od tej daty na mocy art. 2 i 9–11 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonującego decyzję 94/728/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot.**

2) **Republika Grecka zostaje obciążona kosztami postępowania.**

3) **Królestwo Danii, Republika Włoska, Republika Portugalska i Republika Finlandii pokrywają własne koszty.**

Podpisy